

Flerunt Rhodopeiae arces!

Кой е обитавалъ въ онова врѣме въ тая областъ, за която въ старо врѣме мислили, че тя постоянно е покрита съ слана:

Solus Hyperboreos glacies Tanaimque nivalem

Arvaque Rhipaeis nunquam viduatu pruinis

Lustrabat . . . ?

Не сж ли биле тѣ, йоще тогава, славяни? Но историята не знае нищо относително това.

Въ Татаръ-Пазарджикъ, старата Бессапара, — Албертъ Дюмонъ намѣрилъ на турскитѣ гробища мряморъ отъ врѣмето на Александра. Оттоманнитѣ, говори той, гледатъ на него, като на священь камъкъ: тий оставятъ на него жички, които изнищватъ отъ дрѣхитѣ на болнитѣ и събиратъ отъ него прахъ, който притежава чудотворна сила“. Той е стълбообразенъ гръцкий паметникъ, на който се вижда надписъ съ твърдѣ красиви букви; той свидѣтелствова за сѣществование тука въ старо врѣме на гръцкий градъ и гръцко управление; той споменува за панагирийтѣ (народнитѣ събрания съ цѣль да приносятъ жертва на Апполона), за присѣденитѣ награди и за атлетитѣ — побѣдители. Въ нѣкои мѣстности, по всичката страна, се намира бронза, направата на която е такава съвършенна, както и направата на бронзовитѣ нѣща отъ Атика; срѣщатъ се тѣй сжщо надписи и барельефи, които указватъ за сѣществуването на важни и многочисленни центрове. По видимо, вѣроятно е, че въ врѣме на римската империя, и въ градоветѣ, и въ селата, тука сж говорили по гръцки.

Татаръ-Пазарджикъ е главенъ градъ на префектурата; той има 15,000 жители и все йоще си запазва отпечатъка на турскый градъ, макаръ че оттоманскитѣ войски при излизанието опустошили и изгорили една отъ неговитѣ части. Префекта, който подиръ вечера доде да поприказва съ насъ, ни расправи, че христианитѣ и мюсюлманитѣ си живѣятъ мирно по между си; но мюсюлманитѣ мислятъ йоще, че това положение е само врѣменно и че султановата власть ще бѣде възстановена. Обаче,